

Коли освітянин у центрі уваги

Всеукраїнська
(не)конференція
EdCamp Ukraine — 2017

2 дні, 700 освітян, десятки закордонних гостей, більше 100 лекцій, майстер-класів і тренінгів — усі ці цифри описують Третю національну (не)конференцію для шкільних педагогів EdCamp Ukraine 2017, одну з найпомітніших подій року для вчителів.

О. Семібаламут, Д. Долгова, О.Елькін, С. Агапшук на EdCamp Ukraine — 2017

Освітній табір

Розповім маленьку передісторію. Назва *EdCamp* — це абревіатура, яка англійською дослівно перекладається як *освітній табір*, тобто таке середовище, де вчителі знайомляться, вчаться, обмінюються досвідом, черпають натхнення.

EdCamp народився у 2010 р. у Філадельфії (США). Минуло лише 7 років, як ідеєю освітнього табору «загорілось» ще 28 країн. Україна стала 9-ю у світі країною, яка приєдналась до цього руху. Примітно, що наш табір вважають найкращим після американського.

Олександр Елькін, засновник Агенції продюсування освіти та один з організаторів *EdCamp*, пригадує, як усе розпочиналось. У його житті настав переломний момент: компанію, де він працював на керівній посаді, закрили. В той час він був за кордоном, у розпачі байдуже дивився на екран ноутбука. Якимось випадково він натрапив на логотип *EdCamp* та з цікавості перейшов за покликанням. Так і розпочалась ця історія.

Нині *EdCamp* — це сформована команда професіоналів, об'єднаних однією ідеєю. Команда не має свого офісу, іноді вони збираються в чийсь машині, іноді на заправках. «На заправках, бо, на відміну від кафе, вони працюють цілодобово і нас звідти не виганяють», — сміється Олександр Елькін.

Як запевняє **Олена Малахова**, освітній продюсер і програмний координатор (не)конференції, їхня команда ніколи не відкривала вакансій —

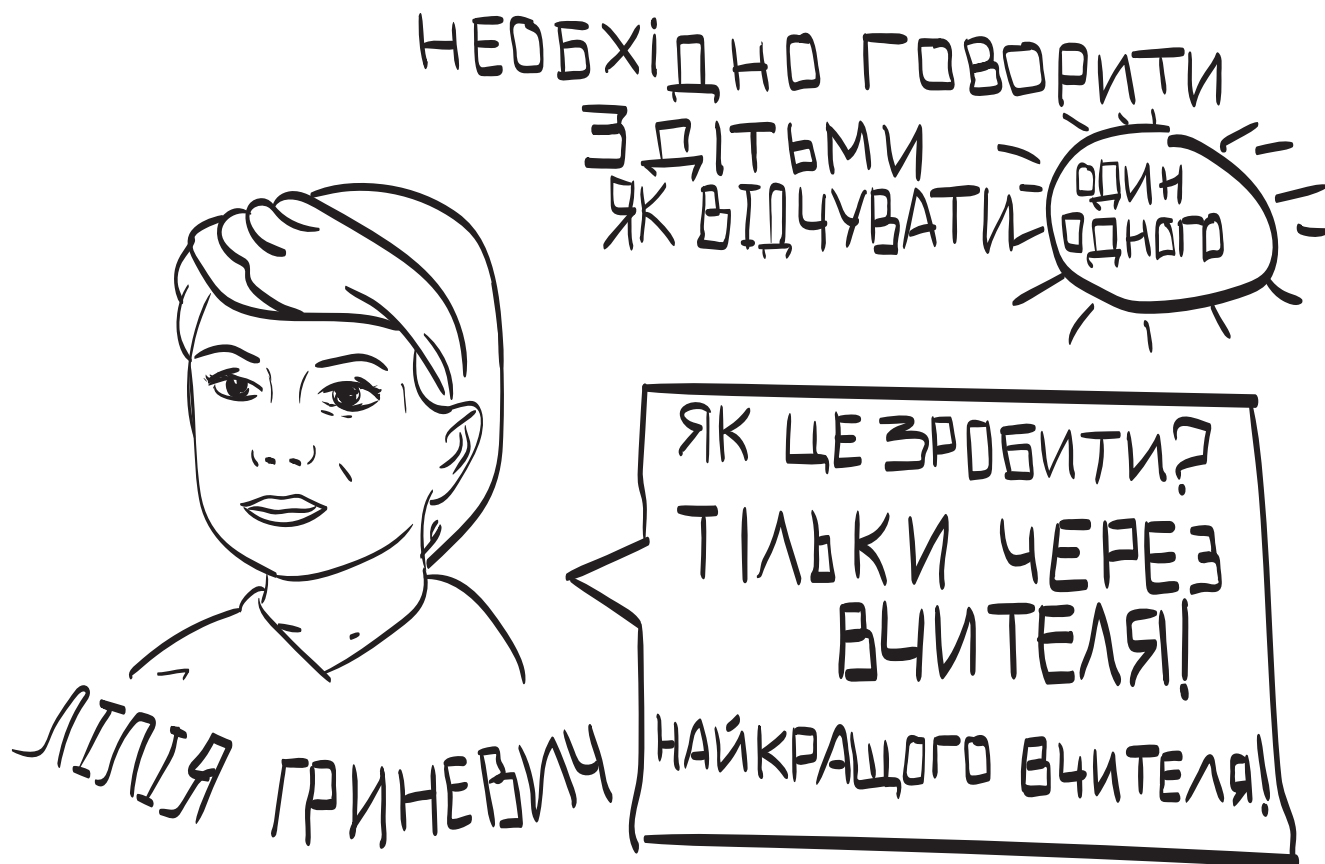
кожен із них рано чи пізно приходив сюди сам, за покликанням та щасливою випадковістю. Разом вони вирішують маленькі та великі проблеми. Вона пригадує, як у 2015 році, під час організації першого освітнього табору, за кілька днів до події вони ще навіть не мали грошей на їжу та на квитки для гостей. «Але ми не здавались. Пам'ятаю, як я казала: якщо не буде грошей на їжу, то наваримо гречки!», — жартує Олена.

Та обійшлося. Нині команді охоче допомагають і всіляко підтримують. Наприклад, банер із логотипом *EdCamp* на залізничному вокзалі Харкова розмістили безкоштовно.

У 99% випадках міжнародні спікери освітнього табору також працюють лишень заради ідеї. Цьогоріч організаторам удалось записати скайп-ролик — таке собі привітання одного з головних натхненників американського *EdCamp*, міжнародного радника в галузі освіти — **Сера Кена Робінсона**. Можливо, педагоги не оцінили цей виступ на належному рівні, тому що це ім'я є не дуже відомим для України. Утім, як запевняє Олександр Елькін, запис цього ролика мав значну роль для всієї команди. Зазвичай Робінсон бере за свої виступи ледь не до тисячі доларів за 1 хв. Утім, для українського *EdCamp* він записав 20-хвилинну промову і не взяв за це ні копійки.

Брати і віддавати

EdCamp — це місце професійного зростання. Тут діє принцип «дай, якщо можеш — візьми, якщо хочеш». На практиці це означає те, що кожен учас-

ник (не)конференції може бути як активним / пасивним слухачем, так і сам запропонувати власну подію. На *EdCamp* безмежно вірять у педагогів. Кожен тут — маленький, але впевнений агент змін.

Зазвичай ця масштабна освітянська подія відбувається в Харкові, сюди з'їжджаються всі. Утім, всеукраїнській зустрічі передують регіональні міні-табори. Таких минулого року відбулось аж 35. Їх у своїх навчальних закладах провели агенти змін із різних сел і містечок.

З пані міністром говорять пошепки

Основна тема, навколо якої «крутиться» *EdCamp*, — це Концепція нової української школи, тому зі своїм тлумаченням її втілення на (не)конференцію приїхало чимало представників з Міністерства освіти та науки. Серед них і пані міністр **Лілія Гриневич**.

EdCamp прагне інновацій у всьому, тому навіть спілкування з першою освітянською леді організатори облаштували в цікавий, інтерактивний спосіб. Зустріч відбувалась у великій залі, на сцені якої сиділа Лілія Гриневич та її інтерв'юери. Навпроти неї — зал, по вінця заповнений педагогами. Інтерв'юери закликали пані міністра до відвертої розмови та проявили з нею всі дошкульні моменти щодо впровадження Концепції нової

української школи та її наслідків для простого вчителя.

У той же час присутні в залі не були пасивними слухачами. Кожен із них отримав набір карток різного кольору — червоні, жовті та зелені. Раз по раз інтерв'юери просили педагогів висловити свою реакцію щодо роз'яснень Лілії Гриневич, піднявши вгору одну з карток.

Червона означає незгоду, роздратування, жовта — часткову згоду, сумніви, і зелена, відповідно, символ того, що думку пані міністра поділяють. Настільки педагоги були чесними у своєму голосуванні — невідомо, але залежно від запитання, в повітрі майоріли картки різного кольору.

Утім, у кожного з присутніх був шанс поставити запитання пані міністру. Модератори зустрічі дали вчителям вибір — якщо соромитесь, можете записати своє запитання на листку. Реакція залу мене здивувала — усі охочі зважились висловити свою думку винятково на листку. Незручний момент: *а як же шукати відповідей, якщо і запитання поставити боїшся?* До того ж у залі не стихали перешіптування — а ось пані міністр і те не так сказала, а ось тут от те не так відмітила. Недоречна сором'язливість та необгрунтований страх завадили вчителям сказати про своє невдоволення чи, можливо, захоплення вголос.

Добре, що поряд не було учнів, вихованців, адже на уроках та заняттях їх вчать робити інакше.

Конференція у стилі квест

Учителі тут зібрались не прості, а обрані. На цьому повсякчас наголошували організатори EdCamp.

Участь в освітньому таборі — безкоштовна, тому охочих сюди потрапити було чимало. Утім, кожен учасник, який попередньо заповнив реєстраційну онлайн-анкету, давав міні-інтерв'ю по телефону. Зі слів учителів, запитання були надзвичайно простими: *що б ти змінив у своєму навчальному закладі та освіті загалом? Чому саме ти повинен потрапити до нас на подію?* Ймовірно, відповіді мали бути креативними та переконливими. Як зазначають організатори табору, конкурс цього року був нівроку — 5 людей на одне місце.

І ось усі ці щасливчики тут. На перший погляд, зорієнтуватись на EdCamp дуже непросто. Ви знаходитеся у великому приміщенні, навколо — десятки відчинених дверей та сотні подій, які можна відвідати. На один і той же час припадає по 20 різноманітних лекцій, воркшопів, тренінгів, тощо. Як дізнатись куди *ліпше піти?*

Для цього організатори EdCamp придумали цікаве рішення — влаштувати інтерактивну рекламу подій у форматі *SpeedGeeking*. Працює це так: у найбільшій залі приміщення збираються лектори, тренери, майстри своєї справи, тобто всі ті, хто в той день сподівається зібрати у своїй аудиторії максимальну кількість слухачів. Кожен із цих учасників має свій порядковий номер і відповідне місце в залі. Лунає дзвіночок — і починається! За 2 хвилини учасники мають розповісти педагогам, які рухаються в будівлі по колу, чому саме їхній захід вартий уваги. Згори знову лунає дзвіночок — і ось педагоги переходять вже до наступного пронумерованого учасника. І так протягом цілої години.

Наше видавництво «Шкільний світ» вирішило не пасти задніх та створити власну подію. На EdCamp розповідали про новий **вид інтегрованого уроку** — *квест*. Це така форма проведення уроку, коли діти не пасивно куняють за партами, а активно рухаються у групах. Кожна група має маршрут із завданнями. Під час проходження цих завдань діти застосовують уже набуті на попередніх уроках знання, дізнаються чимало нового, комунікують одне з одним тощо.

Працювати у ритмі усіх цих дзвіночків та натовпу людей не просто. Утім, ми впорались, про це свідчить кількість зацікавлених людей, які прийшли до нас в аудиторію. Там їх чекав ще

один сюрприз — вони не слухали нудну лекцію про організацію та користь квестів, а безпосередньо взяли у ньому участь! Адже якщо хочеш щось вміти, потрібно спочатку спробувати це на зуб.

Не все те золото, що іноземне

Які події (не)конференції могли б зацікавити педагогів-дошкільників? Вони могли б послухати про гендерну дискримінацію під час навчання та як її уникнути, дізнатись більше про впровадження екоосвіти, про можливості театральної діяльності тощо. Вони могли б опанувати секрети краудфандингу та зрозуміти, як можна підвищити престиж сільського навчального закладу. Цікавою також була сесія про те, як керівникам освітніх навчальних закладів потрібно спілкуватись із журналістами — як правильно їх приймати, на чому наголошувати, як взаємодіяти зі ЗМІ з користю для себе, про це читайте вже у наступному номері журналу. Обговорили і «вічне» — як ладнати з батьками, як уникнути емоційного «вигорання», як зробити своє життя поза навчальним закладом здоровим і натхненним.

Та не настановами єдиними. Протягом усієї події у приміщенні діяли зони, де можна було відпочити, випити з колегами по горнятку кави, а також узяти участь у цікавих майстер-класах. Наприклад, прийти в гості до майстрині писанкарства і створити свою писанку або побавитись із глиною, дізнатись, як правильно грати в «Мафію». Також місцеві молодики розповідали вчителям про майбутнє на велосипедах та магію кави, яка завжди налаштовує на приємний лад під час засідання педрада.

Іноді деякі назви подій звучали так привабливо, що ноги і самі несли тебе туди — і реклама не потрібна. Утім, деякі з них принесли розчарування. Задля того, аби його було менше, на EdCamp упровадили закон «двох ніг». Це означає, що коли, сидячи в аудиторії та уважно слухаючи промовця, ти розумієш, що це зовсім не те, що ти очікував, завжди можна вийти і перейти в іншу аудиторію. Непоганий закон, але все ж незручно перебивати людину, яка старалась і готувалась.

Дещо розчарували і зустрічі з іменитими іноземними гостями. Їхня присутність зацікавила людей і вони поспішали послухати їх. Зазвичай вони говорили про загальновідомі речі або зовсім поверхнево розповідали з теми. Але були й сильні учасники, лекцій яких не хотілось залишати.

Пробуди в собі агента змін

«EdCamp — це про те, як можна жити цікавіше і любити свою професію», — сказала Лілія Гриневич під час спілкування із залом.

Адже *EdCamp* — це насамперед про натхнення. Це так вражає — повсюди бачити вогники в очах педагогів. Хтось із них уже чимало разів бував на подібних подіях і в Україні, і за кордоном. А для когось — це перший вихід у світ. Зі слів учителів зрозуміло, що під час лекцій вони почерпнули не так уже й багато нового, адже всі ці секрети та методики їм більш-менш були відомі й раніше. «Але іноді ти щось робиш-робиш, шукаєш щось новеньке і думаєш, а може, це все дарма? Тут я зрозуміла, що таких, як я багато, і це все не дарма», — ділиться зі мною своїми враженнями Галина, учителька інформатики з Харкова.

EdCamp — це те місце, де вчителя ставлять у центр подій. Тут він відчуває, що його цінують та потребують.

Одним із найбільш проникливих моментів *EdCamp* відбувся тоді, коли до педагогів звернулася Ірена Пранскевічуте, гостя з Литви, яка займається коучингом із трансформації способу мислення. Вона почала розповідати про те, що потрібно розуміти під цим новомодним ярликом — «агент змін». Адже зміни починаються з натхнення.

Перш ніж почати змінювати та змінюватись, потрібно сформулювати для себе нові правила поведінки. Ось правила для агентів змін (зі слів Ірене Пранскевічуте):

1. «Що вами керує? Навіщо вам зміни? Ваші думки будують чи руйнують? Що нас об'єднує? У нас усіх є гнів».

Тож ваше **завдання** — лиш спрямувати свій гнів у конструктивне русло.

2. «Змінюйте я на ми. Ми — на нам. Ми дивимось на ті ж самі речі по-різному. Ні — це початок цікавої розмови. Вчіть цього дітей».

3. «Що не заборонено — те можливо. Наші обмеження — вони в голові, а не на паперах. Робіть маленькі кроки».

4. «Створюйте та нарощуйте партнерів там, де ваші опоненти».

5. «Будьте різкі із собою і скромні до інших».

Потім коуч додала, що перше, що можна зробити зараз, обійняти одне одного. Спочатку вчителі не дуже зрозуміли, чи це вона серйозно? А вже за хвилину вся зала обіймалась!

Отож найголовніше, чого вчить *EdCamp* — це невпинно самовдосконалюватись та об'єднуватись заради спільної мети. Нині шкільних учителів об'єднує одна **ідея** — будівництво нової української школи. Приклад регіональних *EdCamp* засвідчив, що організувати такий освітній міні-табір під силу кожному навчальному закладу. Тому якщо ви досі не долучились до цього потужного освітнього руху, не ловіть ґав — починайте розбудовувати *EdCamp* у своїй школі прямо сьогодні.

Матеріал підготувала
Ілона ГРОМЛЮК

